

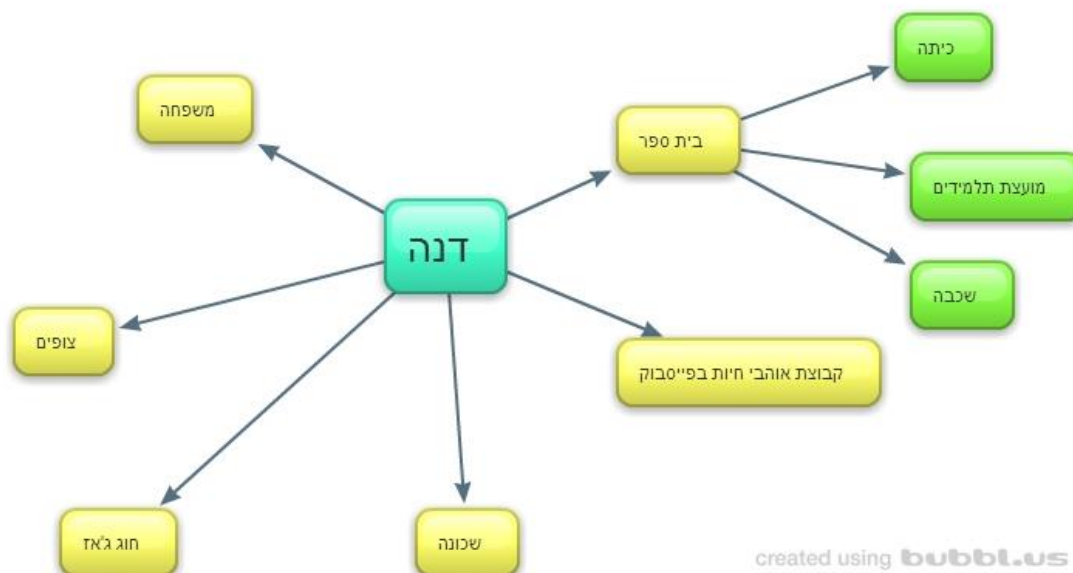
פעילות בנושא: יצירת חוזה כיתתי

המרכז ליהדות ויישוב סכסוכים במכון פרדס מנהל את תכנית "רודף שלום", המשלבת בין יהדות ויישוב סכסוכים בבתי ספר ובקהילות בחו"ל, וכן מנהל את מיזם The 9 Adar Project הפועל בקרב קהילות יהודיות בחו"ל במקביל "לשבוע לקידום מחלוקת בונה".
אשת קשר: אלישבע בלום Elishevab@pardes.org.il,
www.9adar.org בפייסבוק; [The 9Adar Project Jewish Week of Constructive Conflict](http://The9AdarProjectJewishWeekofConstructiveConflict)

מטרת הפעילות היא לייצר חוזה כיתתי שיעסוק בנורמות ההתנהגות בכיתה וביחסים הבין אישיים בין התלמידים.

1. פתיחה: "עץ קהילות"

בחיי היום יום אנו משתייכים לקהילות שונות, בקשו מהתלמידים לצייר את עץ הקהילות שלהם. לדוג':

בקשו מכמה תלמידים להציג את העץ שלהם.

הסבירו למשתתפים כי כפי שניתן לראות, אנו משתייכים לכמה קהילות ולכל קהילה יש כללים ונורמות שונות ויש סוגי התנהגויות שיכולים להיות מקובלים בקהילה אחת אך בקהילה שניה בה אנו לוקחים חלק הן לא באות בחשבון (ההתנהגות שלנו בבית שונה מזו שבבית הספר, בתנועה וכו'). ציינו כי חשוב שחברי הקהילה יחוו בוטחים, מוגנים ומוערכים בקהילה שלהם ולכן מטרת השיעור היא לבנות את הבסיס לקהילה שאנו רוצים שתהיה בכיתה שלנו.

2. יצירת החוזה

חלקו את המשתתפים לקבוצות של 2-4 ובקשו מהם לכתוב 4 כללי ברזל שעוסקים ביחסים הבין אישיים בכיתה, כלומר 4 כללים שהתלמידים צריכים לקיים ביום יום.

הנחו את התלמידים להשתמש "בלשון חיובית", למשל, במקום לכתוב: "אין להצביע בזמן שמישהו מדבר" יש לכתוב: הרם את היד רק לאחר שחברך סיים לדבר" או במקום לכתוב: "אין לרדת על חברים מהכיתה" יש לכתוב: "יש לנהוג בכבוד כלפי כל החברים בכיתה".

בקשו מהקבוצות להציג את הכללים שלהם וכתבו אותם על הלוח. לאחר שהקבוצה הראשונה סיימה להציג, שאלו האם יש קבוצות שכתבו דברים דומים, והוסיפו/ עדכנו/ חדדו את הכללים בהתאם לתוספות (חשוב לתת מקום לניואנסים בעלי משמעות על מנת לשקף לתלמידים שהדברים שהם אומרים חשובים). אספו את הדברים שנאמרו ונסו לקבץ אותם ל- 4-6 כללים מוסכמים על רוב התלמידים. אפשרו דיונים בין התלמידים על מנת לחדד את הכללים.

3. שמירת החוזה

העלו את הכללים שנבחרו על פלקט גדול ותלו בכיתה, ניתן לחילופין/ במקביל להעלות את הדברים לבלוג/ קבוצת פייסבוק או וואטס אפ כיתתית.

אפשרות נוספת:

1. תלו על הלוח פלקט גדול/ נייר עיתון עליו מצויר עיגול גדול וחלקו לכל תלמיד 6 פתקים דביקים. הסבירו כי העיגול הזה הוא הקהילה שלנו ובתוכו נכתוב התנהגויות המקדמות אווירת למידה חיובית ונעימה בכיתה. בקשו מהתלמידים לכתוב 3 התנהגויות מקדמות (כל אחת על פתק אחד) תוך הקפדה על כתיבה "בלשון חיובית" כפי שהוסבר בפעילות הקודמת ("ביצירת חוזה"). דוג' להתנהגויות חיוביות:

- כל אחד מדבר בתורו
- מקשיבים לאחרים
- לשקול את דברי האחר גם אם הם מנוגדים לדעתי
- לתת ביקורת בונה באופן חיובי
- לבדוק עם תלמידים חולים מה שלומם ולסייע להם בהשלמת שיעורי בית

לאחר מכן בקשו מהתלמידים לתלות את ההתנהגויות שלהם בתוך העיגול. אם הם רואים כפילויות, הם יכולים להדביק זה על הפתק של זה (אך יש לכבד הבדלים, אפילו קטנים, ולתת להם מקום).

2. הסבירו לתלמידים כי התנהגויות שליליות גורמות לנו לחוש מחוץ לקהילה ובקשו מהם לכתוב 3 התנהגויות שליליות על הדפים הדביקים. דוג' להתנהגויות שליליות:

- גלגול עיניים
- להפריע למישהו בזמן שהוא מדבר
- לצחוק על תשובה של חבר
- להעיר הערות מעליבות
- בקשו מהתלמידים להדביק את הנירות הדביקים מחוץ לעיגול.

3. כתבו על הפלקט: אנו, תלמידי כיתה ד' 2 (לדוגמא) מתחייבים לשמור על כללי ההתנהגות המצוינים בתוך המעגל ולהימנע ככל האפשר מההתנהגויות המצוינות מחוץ למעגל. בקשו מהתלמידים להוסיף את חתימותיהם לפלקט.

4. שאלו את התלמידים: כיצד נוכל לוודא שמירה על ההתנהגויות החיוביות אותן אנחנו רוצים לקדם בכיתה? כיצד ננהג כלפי מי שמפר את ההסכם? (בקשת סליחה, ניהול דיון כיתתי/ גישור כיתתי, פניה למורה ועוד). הסבירו לתלמידים שהתנהגות שעומדת בניגוד להסכם שחתמה הכיתה מביאה לפגיעה בקהילת הכיתה כולה.

5. תלו את "פלקט ההסכם" על הלוח וחיזרו אליו מדי פעם סביב סוגיות התנהגות שעולות.